

Arhim. Eusebiu Giannakakis

**ÎN MIJLOCUL DURERII,
LA CĂPĂȚAIUL CELOR SUFERINZI**

Traducere din limba greacă de drd. Nicolae Burăș

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA

Iași, 2013

CUPRINS

Prolog	9
Prolog la ediția a III-a	13
Introducere	14
1. Misiunea preotului în spital	16
2. De la Mănăstirea „Sfânta Lavră” la Spitalul „Hipocrat”	20
3. Preot misionar la Spitalul „Hipocrat”	25
4. Domiciliul stabil: Spitalul „Hipocrat”	28
5. Primele zile de slujire în preajma bolnavilor	31
6. Paraclisul Maicii Domnului	35
7. Sfânta Liturghie și Clinica de radiologie	41
8. Sfânta Spovedanie și Sfânta Împărtășanie	50
9. Capela „Sfântul Evanghelist Luca”	81
10. Viața religioasă la capela spitalului	103
11. Cursuri de catehetică la Capela „Sfântul Luca”	134
 PREOTUL DE CARITATE	
Scurtă introducere	147
A. Preotul și misiunea sa în spital	148
B. Sfântul Maslu	156
C. Sfânta Spovedanie	159
 Epilog	 176

7. SFÂNTA LITURGHIE ȘI CLINICA DE RADIOLOGIE

„Căci piciorul meu a stat întru dreptate; întru adunări
Te voi binecuvânta, Doamne” (Ps. 25,12)

Comunicam continuu cu bolnavii, dialogul nostru fiind unul deosebit de roditor, iar Paraclisul Maicii Domnului plăcut și nespus de folositor. Ceva lipsea însă. Era acel ceva de o importanță vitală pentru suferinzi și totodată indispensabil pentru misiunea și lucrarea preotului. Este vorba de sfântul lăcaș, centrul activității misionare a preotului, de locul dedicat în mod special rugăciunii, unde se săvârșește Sfânta Liturghie și Taina Sfintei Euharistii, astfel încât suferinzii să se poată înarma cu putere de la Dumnezeu. Dacă la sate, în orașe sau în capitalele țărilor sfintele lăcașuri de închinăciune sunt ridicate în puncte strategice, la fel de necesar este un astfel de lăcaș și în instituțiile spitalicești, acolo unde durerea și lacrimile există din belșug.

Astfel, bolnavii din spital își vor căuta refugiul, odihna sufletească și mângâierea în capelă. Înspre acolo, înspre lăcașul de închinăciune binecuvântat din cadrul spitalului, vor alerga neîncetat pentru a aprinde o lumânare, a se închina și bucura cu evlavie de sfintele icoane și a se ruga cu credință lui Hristos, Maicii Domnului și sfinților.

La sfântul lăcaș din cadrul spitalului se vor grăbi să ajungă și rudele celor suferinzi, pentru a înge-nunchea în fața icoanei Maicii Domnului, indiferent dacă cei dragi lor sunt grav bolnavi sau dacă sunt duși de urgență pe masa de operație. Acolo fiecare credin-cios se roagă cu dragoste și lacrimi fierbinți pentru sănătatea tatălui, a mamei, a vreunei asistente sau a copilului aflat în suferință și, în general, a persoa-nelor dragi lor care, nu de puține ori, sunt pândite de pericolul morții. Așadar, în cadrul oricărui spital, capela este indispensabilă, mai ales atunci când acolo există și un preot misionar.

Spitalul „Hipocrat” nu dispunea însă de un lăcaș de închinăciune și nici măcar de o mică capelă. Aceas-ta conta mult în misiunea oricărui preot care, cu dra-goste și zel, și-ar fi ales să-și desfășoare activitatea acolo. Mă gândeam mereu cum aș fi putut obține un spațiu pentru oficierea slujbelor. În mintea mea, tot timpul doar la asta mă gândeam. Trebuia, cu orice preț, să rezolv problema într-un fel, să gădesc o so-luție rapidă, astfel încât spitalul să capete un lăcaș de închinăciune cât mai repede cu putință, chiar dacă acesta urma să fie amenajat fie și într-un colțișor al instituției spitalicești. Ne trebuia un spațiu cât de mic, unde să poată fi oficiată Sfânta Liturghie, astfel încât bolnavii să se poată împărtăși, fără întârziere, din Sfântul Potir Dătător-de-Viață. Iar Dumnezeu dragostei și al milosteniei, care oferă creației Sale tot ceea ce are nevoie și din belșug, a rânduit astfel încât să fie găsită o soluție temporară.

În urma discuțiilor și a colaborării cu funcționarii evlavioși ai instituției, problema amenajării unui spațiu de rugăciune a intrat pe un nou făgaș. Inițial, s-a hotărât ca Sfânta Liturghie să fie oficiată pe holul Clinicii de radiologie, urmând ca mai târziu să fie găsit un alt spațiu, mai bine poziționat și mai generos. Clinica de radiologie se afla la subsol, iar culoarul care conducea înspre aceasta era destul de încăpător, având atât lungimea, cât și lățimea potrivite pentru a adăposti două rânduri de scaune pentru bolnavi.

Împreună cu domnul Karvelas, am cercetat în teren spațiul repartizat. Tot împreună ne-am exprimat părerea și în fața directorului general, domnul Hrisostom Theodoridis, ulterior inspector al Ministerului Protecției Sociale, care a fost imediat de acord, chiar cu mare bucurie.

Pentru serviciul pe care îl conducea, acesta părea directorul ideal, fiind înzestrat cu calități de conducere rare. Îl iubea pe Dumnezeu și Biserica. Până și arhiereu se îngrijise să aducă în spital, în Vinerea Mare, la slujba Sfântului Epitaf, spre bucuria bolnavilor internați la acea dată. În timpul mandatului său, chiar și doi miniștri au participat la Sfânta Liturghie de duminică, ținută pe holul Spitalului „Hipocrat”. Îi adusesese domnul Gherasim Konstantatos, cel mai activ dintre consilierii Spitalului „Hipocrat”.

Plini de entuziasm binecuvântat, am procedat la punerea în practică a hotărârii luate. Pentru săvârșirea Sfintei Liturghii aveam nevoie de două mese,

de acoperămintele aferente Sfintei Mese și Proscomidiei, precum și de vase liturgice. Unde să ne fi dus să le căutăm? Lăcașul de închinăciune fusese amenajat la repezeală, fiind unul mobil. În afară de aceasta, nu dispuneam de resursele financiare necesare pentru a achiziționa toate cele de trebuință.

Însă prin grija lui Dumnezeu, pe care Acesta ne-o poartă neconținut, se găsesc soluții pentru orice problemă. În cazul nostru, soluția a venit din partea Mitropoliei din Atena și a Spitalului „Sfântul Sava”.

Cu multă dragoste, părintele arhimadrit Nicodim Graikos, pe vremea aceea preot la Catedrala Mitropolitană din Atena și mai târziu mitropolit al Tebei și Livadia, și-a asumat responsabilitatea de a ne împrumuta sfinte vase, pentru o perioadă mai lungă de timp. Cu Înaltpreasfințitul Nicodim eram frați întru cele sfinte. Colaborasem încă din anii tinereții, când amândoi eram încă simpli muncitori. Tot împreună fusesem și la biroul preacuviosului părinte Serafim Papakostas, când acela ne-a vorbit de însemnătatea chemării la preoție.

Preacucernicul părinte arhimadrit Gheorghe Koutis, preot misionar al Spitalului Oncologic „Sfântul Sava”, s-a oferit să ne împrumute acoperămintele pentru Sfânta Masă și Proscomidiar. Dumnezeu să-l odihnească și să-l pomenească în veci! A trecut la cele veșnice în anul 1968.

De acum, eram aproape pregătiți pentru a săvârși Sfânta Liturghie în lăcașul nostru mobil. Sâmbătă

după-amiază, imediat ce personalul din laboratoare a plecat acasă, pe holul Clinicii de Radiologie a început o activitate frenetică de pregătire a spațiului, în vederea săvârșirii primei Sfinte Liturghii. Măicuțe evlavioase, membre ale comunității de maici „Evniki”, curățau de zor, în încercarea de a amenaja umilul hol ce în ziua următoare avea să-L găzduiască pe însuși Dumnezeu cel Necuprins.

Funcționari evlavioși din administrația spitalului, precum domnii Mihail Karvelas, Panos Efthimopoulos, Constantin Kardasis și Dimitrie Vlasopoulos, se oferiseră să ajute la amenajarea lăcașului mobil. Toți lucrau cu zel, până la sacrificiu, cu dispoziție sfântă și dragoste ce „nu cade niciodată”, după cum spune Sfântul Apostol Pavel. Tot ei au fost cei care au mers și prin saloane, pentru a face cunoscut bolnavilor că, în ziua următoare, duminică, urma să se săvârșească, pe acel hol la spitalului, Sfânta Liturghie, spre mângâierea și sănătatea tuturor celor aflați în suferință.

Imediat ce au luat la cunoștință de însemnatul eveniment, bolnavii au început să exulte de bucurie. Îl slăveau și-I mulțumeau lui Dumnezeu din tot sufletul și cu toată ființa, câtă le mai rămăsese. Cei mai bucuroși erau cei care se spovediseră, pregătiți fiind deja pentru a primi Sfânta Împărtășanie. Mulțumirea lor sufletească depășea orice imaginație. Peste tot, din gurile bolnavilor răsună „Mărire Ție, Doamne!”.

În mod obișnuit, lăcașurile ortodoxe de închinăciune funcționează în spații potrivite, dispunând de

mijloace bogate. În oricare dintre acestea pot fi admirate candelabre scumpe, nenumărate clopote ce bat plăcut, psalți cu voci nemaipomenite, epitropi evlavioși și, înainte de toate, preoți care, în cele mai multe dintre cazuri, sunt cel puțin doi la număr, bineînțeles în funcție de numărul de enoriași. Acest tot duhovnicesc unitar îi atrage cu ușurință pe credincioși, cărora li se dă astfel posibilitatea de a participa, în mod comod și fără a se obosi, la viața religioasă a parohiei din care fac parte.

Ce putea, însă, să ofere un hol izolat și întunecat dintr-un spital, astfel încât să-i atragă pe credincioși? Nu avea chiar nimic care să impresioneze. Era un simplu coridor de spital și, mai mult decât atât, se afla chiar la subsolul clădirii, acolo unde funcționa zi și noapte Clinica de Radiologie. Cum ar fi fost, așadar, posibil să se creeze acolo o atmosferă plăcută? Toți cei ce lucrau în cadrul acelei clinici, doctori, asistente sau simpli funcționari, așteptau cu nerăbdare terminarea programului, ca să poată ieși de acolo și să respire aer curat.

Cu toate acestea însă, coridorul ce conducea spre această clinică fusese ales de noi drept lăcaș de închinăciune, iar bolnavii se îndreptau acolo cu multă speranță. Puteau fi văzuți și mulți credincioși din afara spitalului, în special tineri evlavioși, simpli muncitori sau studenți.

La Sfintele Liturghii săvârșite pe holul spitalului participa, nelipsit și cu deosebită smerenie, și